Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 14 oktober 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Skydd av Europeiska unionens ekonomiska intressen – Artikel 325 FEUF – Bekämpning av bedrägeri och annan olaglig verksamhet – Konventionen om skydd av unionens finansiella intressen – Begreppet bedrägeri – Överträdelse som sker under ett projekts bärkraftsfas”

I mål C-360/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunalul Argeş (Domstolen i Argeş, Rumänien) genom beslut av den 4 augusti 2020, som inkom till domstolen den 4 augusti 2020, i målet

Ministerul Lucrărilor Publice, **Dezvoltării şi Administrației**, tidigare Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administrației Publice

mot

NE,

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på sjunde avdelningen J. Passer, tillika tillförordnad ordförande på åttonde avdelningen, samt domarna L.S. Rossi och N. Wahl (referent),

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării şi Administrației, tidigare Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administrației Publice, genom I. Ştefan, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom J. Baquero Cruz, L. Mantl och I. Rogalski, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: rumänska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 4.3 FEU, jämförd med artikel 325.1 och 325.2 FEUF, av artikel 1.1 a i den konvention som utarbetats på grundval av artikel K.3 i Fördraget om Europeiska unionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, som undertecknades i Bryssel den 26 juli 1995 (EGT C 316, 1995, s. 49) (nedan kallad PIF-konventionen) och av artiklarna 57.1, 57.3 och 98 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999 (EUT L 210, 2006, s. 25), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 539/2010 av den 16 juni 2010 (EUT L 158, 2010, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1083/2006).

2 Begäran har framställts i ett mål där Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării şi Administraţiei (ministeriet för offentliga arbeten, utveckling och administration, Rumänien), tidigare benämnt Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice (ministeriet för regional utveckling och offentlig förvaltning, Rumänien) (nedan kallat ministeriet) har överklagat ett beslut i vilket åklagarmyndigheten avskrivit det straffrättsliga förfarande som inletts mot NE avseende överträdelser bestående i att medel från Europeiska unionens allmänna budget uppburits otillbörligen.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

PIF-konventionen

3 I artikel 1.1 a i PIF-konventionen föreskrivs följande:

”1. I denna konvention förstås med bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas finansiella intressen

a) i fråga om utgifter, varje uppsåtlig handling eller underlåtenhet som avser

– användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument, om detta leder till att medel från Europeiska gemenskapernas allmänna budget eller från de budgetar som förvaltas av Europeiska gemenskaperna eller för deras räkning otillbörligen uppbärs eller innehålls,

– undanhållande av information som skall lämnas i enlighet med särskilda föreskrifter, om gärningen har samma effekt,

– användning av sådana medel för andra syften än dem som medlen ursprungligen har beviljats för,

…”

Förordning nr 1083/2006

4 Artikel 2 led 7 i förordning nr 1083/2006, med rubriken ”Definitioner”, har följande lydelse:

”I denna förordning gäller följande definitioner:

…

oegentlighet: varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör, och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för Europeiska gemenskapernas allmänna budget genom att den allmänna budgeten belastas med en otillbörlig utgift.”

5 I artikel 57.1 i förordningen, som har rubriken ”Insatsernas varaktighet”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaten eller förvaltningsmyndigheten ska se till att en insats som omfattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar får behålla sitt stöd från fonderna endast om den, inom fem år efter det att den har slutförts, inte är föremål för någon betydande förändring som följer antingen av att ägandeförhållandena för en infrastruktur förändras eller av att en produktionsverksamhet upphör, och som påverkar dess karaktär eller villkoren för dess genomförande eller innebär att ett företag eller ett offentligt organ får en otillbörlig förmån.

Åtgärder som omfattas av stöd från ESF ska anses inte ha behållit stödet endast om de är skyldiga att upprätthålla investeringarna enligt tillämpliga bestämmelser om statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och om de är föremål för en betydande förändring på grund av att produktionsverksamheten upphör inom den tid som anges i de bestämmelserna.

Medlemsstaterna får förkorta tidsfristen i första stycket till tre år i de fall som investeringar upprätthålls av små och medelstora företag.”

6 Artikel 98 i förordningen, med rubriken ”Medlemsstaternas finansiella korrigeringar”, har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall ha det huvudsakliga ansvaret för att utreda oegentligheter och agera vid konstaterande av betydande ändringar som påverkar sättet och förutsättningarna för genomförandet eller kontrollen av insatser eller operativa program och genomföra de nödvändiga finansiella korrigeringarna.

2. Medlemsstaten skall göra de finansiella korrigeringar som krävs i samband med att enskilda eller systembetingade oegentligheter konstateras i insatser eller operativa program. De korrigeringar som görs av medlemsstaterna skall bestå i att dra in allt eller en del av det offentliga stödet till ett operativt program. Medlemsstaten skall ta hänsyn till oegentligheternas art och allvar och till den ekonomiska förlusten för fonderna.

De medel från fonderna som på detta sätt frigörs får användas på nytt av medlemsstaten fram till och med den 31 december 2015 för det berörda operativa programmet i enlighet med de bestämmelser som avses i punkt 3.

…

3. Det stöd som dras in i enlighet med punkt 2 får inte användas på nytt för den insats eller de insatser som korrigeringen gällde eller, om det är fråga om en finansiell korrigering till följd av en systembetingad oegentlighet, för befintliga insatser inom hela eller en del av det prioriterade område där den systembetingade oegentligheten förekom.

4. Om det rör sig om en systembetingad oegentlighet, skall medlemsstaten utvidga sina utredningar till att omfatta samtliga insatser som kan vara berörda.”

Rumänsk rätt

7 I artikel 18^1.1 i legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (lag nr 78/2000 om förebyggande, upptäckt och bekämpande av korruption) av den 8 maj 2000, i dess lydelse enligt legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr 286/2009 privind Codul penal (lag nr 187/2012 om genomförande av lag nr 286/2009 om strafflagen) (nedan kallad artikel 18^1.1 i lag nr 78/2000), föreskrivs följande:

”För uppsåtlig användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument, om detta leder till att medel som härrör från Europeiska unionens allmänna budget eller från budgetar som förvaltas av unionen eller för dess räkning otillbörligen uppbärs eller innehålls, döms till fängelse i lägst 2 och högst 7 år och vissa rättigheter förverkas.”

8 I artikel 2.1 b i Ordonanța de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora (Regeringens undantagsförordning nr 66/2011 om förebyggande, fastställande och beivrande av oegentligheter vid mottagande och användning av EU-medel och/eller därmed sammanhängande nationella statliga medel) anges följande:

”I denna förordning avses [med ’bedrägeri’] brott begångna i samband med uppbärande eller användning av europeiska medel och/eller nationella offentliga medel som är straffbelagda enligt strafflagen eller andra speciallagar.”

9 Artikel 26 i undantagsförordningen har följande lydelse:

”Med undantag för de fall där de regler som fastställts av en internationell offentlig givare föreskriver något annat, ska den myndighet som är behörig att förvalta de europeiska fonderna upprätta protokoll över oegentligheter och fastställande av budgetfordringar med tillämpning av artiklarna 20 och 21, om

a) myndigheten under uppföljningsperioden konstaterar att projektet inte uppfyller kraven på varaktighet/bärkraft enligt tillämplig lagstiftning.

b) myndigheten vid utgången av övervakningsperioden konstaterar att indikatorerna/målen för projekt som finansieras med europeiska medel eller därmed sammanhängande nationella offentliga medel inte helt och hållet har genomförts eller genomförts delvis.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

10 Det nationella målet rör villkoren för genomförande av ett projekt kallat ”Mănăstirea Cetățuia Negru Vodă – Legendă și tradiție” (Cetățuia, Negru Vodă-klostret – Legend och tradition). Projektet medfinansierades av europeiska fonder enligt ett finansieringsavtal där mottagaren var Unitatea Administrativ Teritorială C. (Den territoriella administrativa enheten C., Rumänien), företrädd av borgmästaren, NE.

11 I detta avtal föreskrevs bland annat att stödmottagaren med egna medel under tiden efter projektets genomförande, det vill säga under projektets bärkraftsfas, skulle bekosta tryckning och distribution av reklammaterial såsom flygblad, vykort, broschyrer, fotoalbum och turistkartor, för att sprida kännedom om projektet.

12 Stödmottagaren ingav dels en rapport om investeringens bärkraftighet, dels en rapport om distributionen av marknadsföringsmaterialet.

13 Ministeriet ansåg att innehållet i rapporterna inte överensstämde med den bevisning som stödmottagaren hade lagt fram vid en kontroll på plats. Även om stödmottagaren hade angett att den tagit fram och distribuerat reklammaterialet i enlighet med avtalet, kunde den inte i tillräcklig utsträckning styrka detta, vilket enligt ministeriet ger upphov till en skälig misstanke om att de ingivna handlingarna inte är korrekta. Ministeriet har således gjort gällande att det finns starka indicier på att falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller handlingar har lämnats in.

14 Efter att ministeriet gjort en anmälan till Parchetul de le pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul teritorial Pitești (Åklagarmyndigheten vid Högsta domstolen – Nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet – regionavdelning Pitești, Rumänien) inledde åklagarmyndigheten den 14 februari 2017 ett straffrättsligt förfarande på grund av ett eventuellt brott mot artikel 18^1.1 i lag nr 78/2000, det vill säga att falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument använts eller presenterats uppsåtligen, vilket lett till att medel som härrör från Europeiska unionens allmänna budget erhållits otillbörligen.

15 Genom beslut av den 12 maj 2017 inledde Direcția Națională Anticorupție – Serviciul teritorial Pitești (Nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet – regionavdelning Pitești, Rumänien) ett straffrättsligt förfarande *in rem* avseende det brott som avses i artikel 18^1.1 i lag nr 78/2000.

16 Åklagaren beslutade den 1 augusti 2019 att avskriva ärendet, eftersom åklagaren ansåg att det inte var styrkt att någon gärning som överensstämde med rekvisiten i artikel 18^1.1 i lag nr 78/2000 inte hade begåtts. För att motivera detta beslut angav åklagaren inledningsvis att enligt bestämmelserna i finansieringsavtalet finansierades den verksamhet som var avsedd att säkerställa att turistfrämjande verksamhet upprätthölls och fortsatte under de fem år som följde efter genomförandet av projektet, inklusive tryckning och distribution av reklammaterial, via stödmottagarens egen budget och inte med hjälp av unionens budget.

17 Åklagaren angav därefter att rapporterna, vilkas innehåll ministeriet anser är felaktigt, hade översänts av stödmottagaren efter det att projektet hade avslutats, inom ramen för en kontroll i efterhand. Enligt åklagaren är de objektiva rekvisiten för den överträdelse som avses i artikel 18^1.1 i lag nr 78/2000 emellertid inte uppfyllda, eftersom det i förevarande fall inte föreligger något orsakssamband mellan förebringandet eller användningen av handlingar och det otillbörliga

erhållandet av EU-medel. Åklagaren anser således att erhållandet av EU-medel ägde rum under projektets genomförandefas och att det inte var villkorat av att handlingar som hänförde sig till projektets bärkraftsfas lades fram, varför det inte kunde anses att unionens budget hade påverkats.

18 Den 29 augusti 2019 ingav ministeriet ett klagomål till chefsåklagaren vid åklagarmyndigheten vid Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție (Högsta domstolen – Nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet, Rumänien) mot nämnda avskrivningsbeslut och gjorde gällande att beslutet var rättsstridigt och ogrundat. Detta klagomål ogillades.

19 Under dessa omständigheter överklagade ministeriet avskrivningsbeslutet av den 1 augusti 2019 till Tribunalul Argeș (Domstolen i Argeș, Rumänien).

20 Till stöd för sitt överklagande gjorde ministeriet gällande att den omständigheten att handlingar som innehåller oriktiga uppgifter lämnas in efter det att projektets genomförandefas avslutats kan utgöra en överträdelse enligt artikel 18^1.1 i lag nr 78/2000. Ministeriet anser att det felaktiga uppbärandet av medel från unionens budget som följer av ingivandet av dessa handlingar ska bedömas mot bakgrund av de villkor som föreskrivs i finansieringsavtalet, vilket innebär att de verksamheter som är hänförliga till bärkraftsfasen, även om de har ägt rum efter det att projektet faktiskt genomförts, omfattas av avtalet och avtalets giltighetstid.

21 Mot denna bakgrund beslutade Tribunalul Argeș (Domstolen i Argeș) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Omfattar begreppet ’bedrägeri som riktar sig mot [Europeiska unionens] finansiella intressen’, i den mening som avses i artikel 1.1 a i [PIF-konventionen] en överträdelse som begåtts i syfte att ge sken av att bestämmelserna i artikel 57.1 i förordning nr 1083/2006 har följts, för att förhindra att medlemsstaten tillämpar punkt 3 i samma artikel, jämförd med artikel 98 i samma förordning, eller omfattar begreppet endast en överträdelse som begåtts under projektets genomförandefas, vilket i praktiken utesluter gärningar begångna under projektets bärkraftsfas?

2) Ska unionsrätten, särskilt artikel 4.3 FEU, jämförd med artikel 325.1 och 325.2 FEUF samt artikel 1.1 a i [PIF-konventionen], tolkas så, att den utgör hinder för en nationell bestämmelse enligt vilken det inte går att lagföra en person som är misstänkt för ett brott som begåtts efter det att projektets genomförandefas avslutats, det vill säga för en gärning som begåtts under projektets bärkraftsfas, avseende skyldigheter som personen åtagit sig enligt finansieringsavtalet, och att den utgör hinder för en tolkning av den nationella bestämmelsen som innebär att begreppet ’bedrägeri som riktar sig mot [Europeiska unionens] ekonomiska intressen’ inte innefattar finansieringsmottagarens olagliga handlande under projektets bärkraftsfas avseende skyldigheter som mottagaren åtagit sig enligt finansieringsavtalet, oavsett ursprunget för de medel eller belopp som betalats till fullgörande av de skyldigheter som mottagaren åtagit sig i syfte att säkerställa projektets bärkraft (mottagarens egna medel eller [unions]medel)?”

Förfarandet vid domstolen

22 Tribunalul Argeş (Domstolen i Argeş) har i sitt beslut om hänskjutande ansökt om att den begäran om förhandsavgörande som ligger till grund för förevarande dom ska handläggas skyndsamt enligt artikel 105 i domstolens rättegångsregler. Till stöd för sin ansökan har den hänskjutande domstolen i huvudsak gjort gällande att det finns en risk för att preskriptionsfristen för straffrättsligt ansvar löper ut i det nationella målet.

23 Det föreskrivs i artikel 105.1 i rättegångsreglerna att EU-domstolens ordförande, på ansökan av den hänskjutande domstolen eller i undantagsfall på eget initiativ, efter att ha hört referenten och generaladvokaten, får besluta att ett mål om förhandsavgörande ska handläggas skyndsamt, när målet är av sådan beskaffenhet att det måste avgöras utan dröjsmål.

24 I detta hänseende ska det erinras om att sådan skyndsam handläggning av ett mål utgör ett processrättsligt instrument som är avsett att hantera högst trängande fall (dom av den 20 april 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, punkt 19 och där angiven rättspraxis).

25 I förevarande fall beslutade domstolens ordförande den 14 september 2020, efter att ha hört referenten och generaladvokaten, att ansökan om skyndsam handläggning inte kunde bifallas. Som skäl för avslagsbeslutet angavs att det i begäran om förhandsavgörande inte fanns tillräckligt underlag för att fastställa om det var fråga om sådana synnerliga omständigheter som motiverar att målet avgörs utan dröjsmål. Den hänskjutande domstolen har nämligen till stöd för sin begäran endast angett tidpunkten för de faktiska omständigheterna och hänvisat till de nationella bestämmelser som är tillämpliga i fråga om preskription av straffrättsligt ansvar, utan att för den skull uttala sig om tillämpningen av dessa bestämmelser i det nationella målet.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

26 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida begreppet ”bedrägeri som riktar sig mot [unionens] finansiella intressen”, i den mening som avses i artikel 1.1 a i PIF-konventionen, ska tolkas så, att det omfattar användning av falska eller felaktiga uppgifter som lämnats efter genomförandet av det projekt för vilket finansiering beviljats, i syfte att ge sken av att de skyldigheter som föreskrivs har iakttagits under projektets bärkraftsfas.

27 Enligt lydelsen i artikel 1.1 a i PIF-konventionen utgör ”bedrägeri som riktar sig mot [unionens] ekonomiska intressen” i fråga om utgifter varje uppsåtlig handling eller underlåtenhet som avser användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument, om detta leder till att medel från unionens budget otillbörligen uppbärs eller innehålls.

28 Det ”bedrägeri som riktar sig mot [unionens] ekonomiska intressen”, som avses i artikel 1.1 a i konventionen, omfattar således inte bara erhållandet av medel, utan även otillbörligt innehållande av medel från unionens budget. Ett bedrägeri vars syfte är ett otillbörligt innehållande av medel kan således ta formen av ett åsidosättande av skyldigheter att lämna uppgifter efter det att nämnda medel har erhållits.

29 Begreppet ”bedrägeri som riktar sig mot [unionens] ekonomiska intressen”, som avses i artikel 1.1 a i PIF-konventionen, ska följaktligen med nödvändighet tolkas så, att det omfattar avsiktlig användning av falska eller felaktiga uppgifter som lämnats efter genomförandet av det projekt för vilket finansiering beviljats i syfte att ge sken av att de skyldigheter som föreskrivs i finansieringsavtalet har iakttagits under projektets bärkraftsfas, för att otillbörligen innehålla medel från unionens budget. Begreppet omfattar således hela den period under vilken stödmottagarna åläggs skyldigheter enligt finansieringsavtalet, inklusive bärkraftsfasen.

30 Vidare saknar det betydelse varifrån de medel som används för att fullgöra en skyldighet som följer av finansieringsavtalet härrör, eftersom iakttagandet av denna skyldighet är en förutsättning för att medel som härrör från unionens budget ska kunna beviljas och behållas.

31 Mot bakgrund av det ovanstående ska den första frågan besvaras enligt följande: Begreppet ”bedrägeri som riktar sig mot [unionens] finansiella intressen”, i den mening som avses i artikel 1.1 a i PIF-konventionen, ska tolkas så, att det omfattar användning av falska eller felaktiga uppgifter som lämnats efter genomförandet av det projekt för vilket finansiering beviljats, i syfte att ge sken av att de skyldigheter som föreskrivs har iakttagits under projektets bärkraftsfas.

Den andra tolkningsfrågan

32 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida principen om unionsrättens företräde ska tolkas så, att den innebär att en nationell domstol är skyldig att tolka bestämmelserna i nationell rätt i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av artikel 325.1 och 325.2 FEUF, jämförd med artikel 1.1 a i PIF-konventionen.

33 För att besvara denna fråga erinrar domstolen inledningsvis om att principen om unionsrättens företräde medför en skyldighet för alla myndigheter i medlemsstaterna att säkerställa unionsbestämmelsernas fulla verkan, och medlemsstaternas lagstiftning kan inte påverka verkan av de unionsrättsliga bestämmelserna inom medlemsstaterna (dom av den 24 juni 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, punkt 54 och där angiven rättspraxis).

34 I detta avseende ska det särskilt påpekas att principen om unionsrättskonform tolkning av nationell rätt – som innebär att den nationella domstolen är skyldig att i möjligaste mån tolka nationell rätt i enlighet med de krav som följer av unionsrätten – följer av fördragens systematik, eftersom denna systematik möjliggör för den nationella domstolen att inom ramen för sin behörighet säkerställa att unionsrätten ges full verkan när den avgör det mål som anhängiggjorts vid den (dom av den 24 juni 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, punkt 55 och där angiven rättspraxis).

35 Det ankommer följaktligen på den hänskjutande domstolen att i förevarande fall bedöma huruvida den nationella rätten kan tolkas så, att den inte endast avser erhållandet av medel, utan även otillbörligt innehållande av medel, när detta kan utgöra ett sådant bedrägeri mot unionens ekonomiska intressen som definieras i artikel 1.1 a i PIF-konventionen.

36 I detta sammanhang ska det vidare påpekas att medlemsstaterna enligt artikel 325.1 och 325.2 FEUF har en preciserad skyldighet att uppnå ett visst resultat när det gäller att vidta avskräckande och effektiva åtgärder samt att medlemsstaterna enligt dessa bestämmelser har en skyldighet att vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen som de vidtar för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot deras egna ekonomiska intressen och att denna skyldighet inte är förenade med något villkor. Principen om

unionsrättens företräde innebär således att dessa bestämmelser har den verkan i förhållande till medlemsstaternas inhemska rätt att de medför att varje motstridande föreskrift i befintlig nationell lagstiftning blir automatiskt otillämplig i och med att nämnda bestämmelser trätt i kraft (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 september 2015, Taricco m.fl., C-105/14, EU:C:2015:555, punkterna 51 och 52).

37 Med hänsyn till svaret på den första tolkningsfrågan är följaktligen en tolkning av nationell rätt enligt vilken lämnandet av uppgifter som kan kvalificeras som ”bedrägeri”, i den mening som avses i unionsrätten, endast kan angripas när de har lämnats i samband med genomförandet av projektet och inte under bärkraftsfasen, otillräcklig, oberoende av varifrån de använda medlen härrör, och således strider en sådan tolkning mot de skyldigheter som följer av unionsrätten, eftersom den riskerar att förhindra att det beslutas om effektiva och avskräckande sanktioner för att motverka att unionens ekonomiska intressen skadas.

38 Slutligen ska den hänskjutande domstolen, när den gör en unionsrättskonform tolkning av de nationella bestämmelserna, även se till att de berörda personernas grundläggande rättigheter respekteras och, i enlighet med de skyldigheter som följer av den straffrättsliga legalitetsprincipen, undvika att dessa personer ådöms påföljder som de skulle ha undsluppit om dessa nationella bestämmelser hade tillämpats (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 september 2015, Taricco m.fl., C-105/14, EU:C:2015:555, punkt 53).

39 Om en nationell domstol anser att en unionsrättskonform tolkning av de nationella bestämmelserna strider mot den straffrättsliga legalitetsprincipen är den följaktligen inte förpliktad att genomföra skyldigheten att underlåta att tillämpa de nationella bestämmelserna, även om genomförandet av skyldigheten kan bringa ett åsidosättande av unionsrätten att upphöra. Det ankommer då på den nationella lagstiftaren att vidta nödvändiga åtgärder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 december 2017, M.A.S. och M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

40 Av det ovan anförda följer att den andra frågan ska besvaras enligt följande: Principen om unionsrättens företräde ska tolkas så, att den innebär att en nationell domstol är skyldig att tolka bestämmelserna i nationell rätt i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av artikel 325.1 och 325.2 FEUF, jämförd med artikel 1.1 a i PIF-konventionen, förutsatt att en sådan tolkning inte innebär ett åsidosättande av den straffrättsliga legalitetsprincipen.

Rättegångskostnader

41 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

1) Begreppet ”bedrägeri som riktar sig mot Europeiska [unionens] finansiella intressen”, i den mening som avses i artikel 1.1 a i den konvention som utarbetats på grundval av artikel K.3 i Fördraget om Europeiska unionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, som undertecknades i Bryssel den 26 juli 1995, ska tolkas så, att det

omfattar användning av falska eller felaktiga uppgifter som lämnats efter genomförandet av det projekt för vilket finansiering beviljats, i syfte att ge sken av att de skyldigheter som föreskrivs har iakttagits under projektets bärkraftsfas.

2) **Principen om unionsrättens företräde ska tolkas så, att den innebär att en nationell domstol är skyldig att tolka bestämmelserna i nationell rätt i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av artikel 325.1 och 325.2 FEUF, jämförd med artikel 1.1 a i den konvention som utarbetats på grundval av artikel K.3 i Fördraget om Europeiska unionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, som undertecknades i Bryssel den 26 juli 1995, förutsatt att en sådan tolkning inte innebär ett åsidosättande av den straffrättsliga legalitetsprincipen.**

Underskrifter